

УДК 658.147 : 659.127.6 : 69

К.А.МАМОНОВ, канд. екон. наук

Харківська національна академія міського господарства

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ БУДІВЕЛЬНИХ КОМПАНІЙ: РОЗРОБКА, ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗАХИСТ

Запропоновано етапи розробки й впровадження організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами в будівельних компаніях, розроблено організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами будівельних компаній, запропоновано систему інформаційного захисту в межах організаційно-економічного механізму управління заінтересованими особами, визначено кількісні параметри для оцінки обґрунтованості прийнятих управлінських рішень щодо взаємодії між стейкхолдерами в системі вартісно-орієнтованого управління капітал брендом будівельних компаній.

Предложены этапы разработки и внедрения организационно-экономического механизма управления стейкхолдерами в строительных компаниях, разработан организационно-экономический механизм управления стейкхолдерами строительных компаний, предложена система информационной защиты в рамках организационно-экономического механизма управления заинтересованными лицами, определены количественные параметры для оценки обоснованности принятых управленческих решений относительно взаимодействия между стейкхолдерами в системе стоимостно-ориентированного управления капитал брендом строительных компаний.

Development cycles and introductions of the organizational-economic mechanism of management stakeholders in the building companies are offered, is developed the organizational-economic mechanism of management stakeholders the building companies, the system of information protection within the limits of the organizational-economic mechanism of management is offered by interested persons, quantitative parameters for an estimation of validity of the accepted administrative decisions concerning interaction between stakeholders in system of the value-oriented governance management the capital a brand of the building companies are defined.

Ключові слова: організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами, капітал бренд, локальний центр інформаційного захисту, інформаційне забезпечення, будівельні компанії.

Важливим напрямом управління стейкхолдерами, як заінтересованих осіб, що взаємодіють з будівельними компаніями, в сучасних посткризових умовах господарювання України є розробка й впровадження відповідного організаційно-економічного механізму управління.

Вирішенню проблем управління стейкхолдерами, розробці й впровадженню організаційно-економічного механізму управління заінтересованими особами присвячено роботи Д.Веллеча, А.Зуба, О.Кендюхова, К.Коулза, Д.Мітчелла, Т.Момот, Л.Нікітіної, В.Пономаренка [1-7] та ін.

Для розробки організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами використовуються наступні етапи:

1. Збір і формування зовнішньої й внутрішньої інформації щодо функціонування діяльності будівельних компаній з виявленням особливостей їх взаємодії із заінтересованими особами.

2. Аналіз й обґрунтування інформації для формування управлінських рішень щодо забезпечення взаємодії із стейкхолдерами. Крім того, проведення аналізу й обґрунтування його результатів здійснюється спеціальним структурним підрозділом будівельних компаній.

3. Визначення групи заінтересованих осіб, які взаємодіють з будівельними компаніями, виявлення особливостей їх взаємовідносин і характеристика рівня впливу на розвиток будівельних підприємств.

4. Розробка інформаційного забезпечення управління стейкхолдерами на основі запропонованої системи, що складається з комплексу локальних електронних центрів, об'єднаних в єдину мережу, в якій узагальнюються інформації в спеціально створеному органі інформаційного забезпечення.

5. На основі створеної системи інформаційного забезпечення, розроблюється багаторівнева система інформаційного захисту шляхом використання відповідного інструментарію.

6. Визначення напрямів і особливостей взаємовідносин між органом інформаційного забезпечення й захисту, що входить в контур узагальнення й аналізу інформації із керівними органами управління (контур прийняття управлінських рішень).

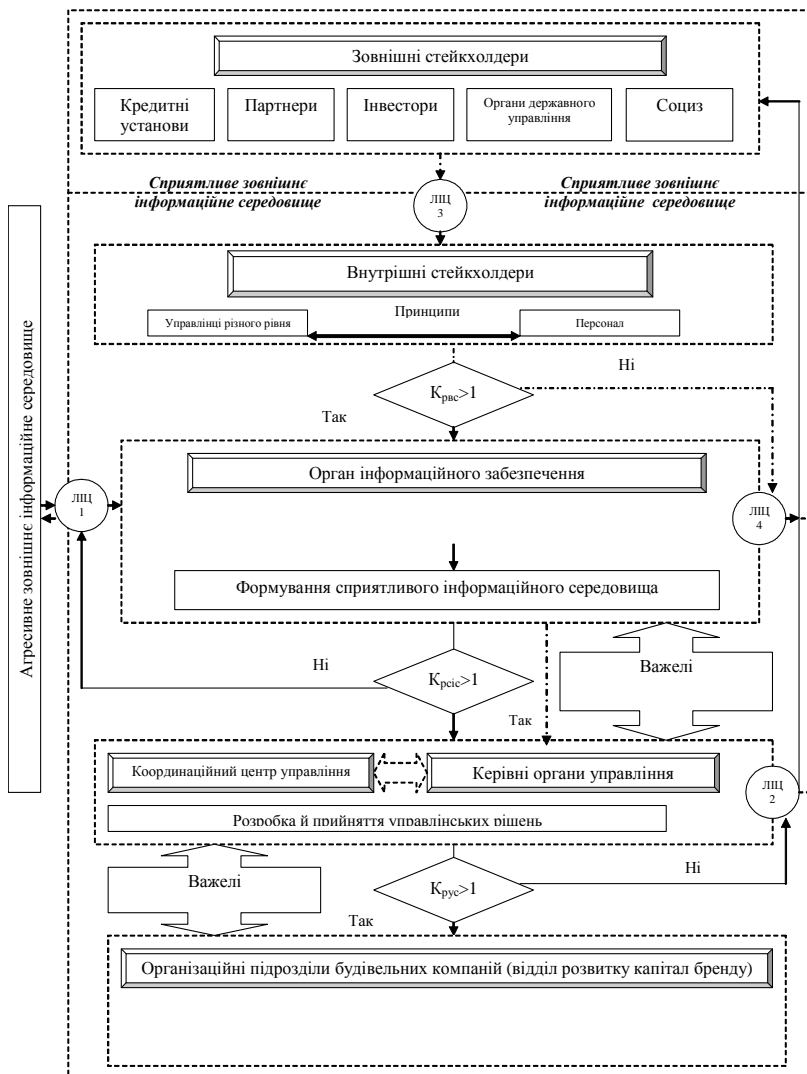
7. Характеристика взаємовідносин між керівними органами управління й координаційним центром управління в рамках контуру прийняття управлінських рішень на будівельних компаніях.

8. Визначення напрямів і особливостей впровадження й реалізації управлінських рішень від керівних органів до структурних підрозділів будівельних компаній.

9. Встановлення обернених зв'язків між елементами організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами.

В результаті використання запропонованих етапів розроблено організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами будівельних компаній (рисунок).

Запропонований нами організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами будівельних компаній являє собою систему взаємопов'язаних елементів, в якому інформаційний захист здійснюється на основі єдиної інформаційної мережі шляхом використання локальних центрів інформаційного захисту (ЛІЦ), узагальнення інформації яких здійснюється в органі інформаційного забезпечення.

Організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами будівельних компаній

Слід зазначити, що локальні електронні центри інформаційного захисту складаються з одного або декількох комп'ютерів (залежно від обсягів інформаційних потоків і масштабів будівельної компанії), що

обслуговуються одним або декількома спеціалістами, які об'єднані в єдину інформаційну мережу будівельних компаній, що управляється органом інформаційного забезпечення за дорученням керівних органів управління. Крім того, в рамках локальних електронних центрів інформаційного захисту реалізується відповідний інструментарій: програми кодування й шифрування інформації для користувача, розпізнавальні механізми, застосування віртуальних бібліотек й застосування списків контролю з боку персоналу органу інформаційного забезпечення.

На основі аналізу наведеного організаційно-економічного механізму управління встановлено, що входження інформації з агресивного зовнішнього інформаційного середовища в інформаційне поле будівельних компаній здійснюється через локальний центр інформаційного захисту *ЛІЦ 1*, яка надходить в орган інформаційного забезпечення підприємств, де, використовуючи методи аналізу, обробляється й узагальнюється інформація та формується інформаційно-аналітичне забезпечення, що відповідає критеріям сприятливого інформаційного середовища, визначеного на основі розрахунку коефіцієнту розвитку сприятливого інформаційного середовища (K_{pic}), який враховує тенденції змін відповідних показників сприятливого інформаційного середовища у звітному й базовому періодах та рівні партнерства, конкуренції і стан ринкових умов.

Таким чином, якщо значення коефіцієнту розвитку сприятливого інформаційного середовища перевищує граничне значення 1, то, відповідно до організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами, інформація щодо взаємодії із зовнішніми зацікавленими особами надходить в блок розробки й прийняття управлінських рішень, функціонування якого забезпечують керівні органи управління з використанням рекомендацій координаційного центру управління. Якщо значення коефіцієнту сприятливого інформаційного середовища менше граничного рівня 1, то інформація повертається в локальний центр інформаційного захисту (*ЛІЦ 1*) і, далі, в агресивне зовнішнє інформаційне середовище. При цьому створюється відповідна база інформаційно-аналітичного забезпечення щодо зовнішніх стейкхолдерів, яка використовується при взаємодії й прийнятті відповідних управлінських рішень.

Після розробки й прийняття управлінського рішення щодо необхідності взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами, інформація надходить в локальний інформаційний центр (*ЛІЦ 2*), в якому формується інформаційна база зовнішніх зацікавлених осіб, які взаємодіють з будівельними компаніями (див. рисунок). Крім того, інформаційне за-

безпечення процесу взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами в сприятливому зовнішньому інформаційному середовищі будівельних компаній здійснюється відповідним локальним інформаційним центром (ЛІЦ 2), який є ланцюгом, що зв'язує зовнішніх заінтересованих осіб із керівними органами управління, тим самим забезпечуючи відповідний контроль та інформаційний захист на кожному етапі розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень.

Взаємодія й інформаційне забезпечення між зовнішніми зацікавленими особами й внутрішніми стейкхолдерам здійснюється через локальний центр інформаційного захисту (ЛІЦ 3), відношення між якими (управлінці різного рівня й персонал) побудовані й реалізуються на основі відповідних принципів.

Для формування й прийняття управлінських рішень щодо взаємодії між зовнішніми й внутрішніми зацікавленими особами і будівельними компаніями використовується коефіцієнт розвитку взаємодії між стейкхолдерами (K_{pvc}) (див. рисунок), який визначається на основі розрахунку індексів значущості й важливості внутрішніх і зовнішніх зацікавлених осіб для будівельних компаній, враховуючи динамічні зміни, що відбуваються протягом досліджених періодів.

Якщо коефіцієнт розвитку взаємодії між стейкхолдерами перевищує 1, то інформаційні потоки для прийняття управлінських рішень надходять в орган інформаційного забезпечення, де, відповідно, здійснюється обробка та узагальнення інформації методами аналізу й формується сприятливе інформаційне середовище (див. рисунок).

Якщо цей показник менше 1, то інформаційні потоки надходять в локальний центр інформаційного захисту (ЛІЦ 4), де вони перевіряються, виявляються фактори, що призвели до отримання негативних результатів, визначаються стейкхолдери, які розбалансували систему й протидіють розвитку взаємовідносин між зацікавленими особами і будівельною компанією. Після встановлення причин диспропорцій, їх усунення, інформаційні потоки знову спрямовують в блок взаємовідносин між зовнішніми стейкхолдерами у сприятливому інформаційному середовищі.

В організаційно-економічному механізмі управління стейкхолдерами в будівельних компаніях узагальнюючим показником для прийняття управлінських рішень є коефіцієнт результативності управлінських рішень щодо заінтересованих осіб (K_{pvc}), який визначається множенням коефіцієнтів розвитку сприятливого інформаційного середовища і розвитку взаємодії між стейкхолдерами.

Якщо представлений показник результативності перевищує 1, то розроблені й прийняті керівними органами управлінські рішення над-

ходять в організаційні підрозділи будівельних компаній, елементом якого є відділ розвитку капітал бренду, спрямованими на забезпечення зростання ефективності взаємодії між стейкхолдерами в системі вартісно-орієнтованого управління капітал брендом.

Якщо коефіцієнт результативності управлінських рішень щодо заінтересованих осіб менше 1, то інформаційні потоки спрямовуються в локальний центр інформаційного захисту (*ЛЦЦ 2*), який розподіляє їх між керівними органами управління або блоками взаємодії між стейкхолдерами з подальшим аналізом цих потоків в органах інформаційного забезпечення (залежно від рівнів розробки й прийняття управлінських рішень та диспропорцій, що виникли в організаційно-економічному механізмі управління).

Для забезпечення взаємодії між структурними елементами організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами застосовуються важелі, які враховують економічні, фінансові, соціальні й екологічні особливості функціонування зацікавлених осіб.

Використовуючи методи управління, керівні органи управління приймають й реалізують управлінські рішення відносно структурних підрозділів будівельних компаній, в яких особливе місце займає відділ розвитку капітал бренду.

Таким чином, у запропонованому організаційно-економічному механізмі управління взаємодія із зовнішніми стейкхолдерами здійснюється у сприятливому зовнішньому інформаційному середовищі на основі відбору відповідних зацікавлених осіб керівними органами управління шляхом аналізу інформації органом інформаційного забезпечення через локальні центри інформаційного захисту. Тим самим реалізується багаторівневий контроль за інформаційними потоками щодо зовнішніх зацікавлених осіб з можливим попередження негативних явищ, які впливатимуть на розвиток будівельних компаній, в цілому, й розвитку капітал бренду, зокрема. Крім того, термін «сприятливе зовнішнє інформаційне середовище» використовується в контексті захисту інформаційного поля будівельної компанії, яке формується через електронну систему інформаційного захисту. Тому сприятливе зовнішнє інформаційне середовище характеризується наявністю контролю за інформаційними потоками щодо взаємодії між стейкхолдерами, їх управлінням й відбором можливих або готових до співпраці зацікавлених осіб.

В розробленому організаційно-економічному механізмі управління зацікавленими особами будівельних компаній взаємодія між зовнішніми зацікавленими особами здійснюється в сприятливому зовнішньому інформаційному середовищі на основі принципів, що впливають

на формування й використання інформаційних потоків в будівельних компаніях.

Отже, реалізується функція контролю за інформаційними потоками при забезпеченні взаємодії між стейкхолдерами через систему інформаційного захисту, яка виступає в якості «захисного фільтру» від неякісної інформації, виникнення можливих розбіжностей або конфлікту інтересів.

На будівельних підприємствах в контексті розробки стратегії вартісно-орієнтованого управління капітал брендом важливим питанням є вирішення питань впровадження й реалізації розробленого організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами.

В дослідженні запропоновано етапи впровадження й реалізації організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами на будівельних підприємствах, які включають: аналіз організаційної структури будівельних компаній; виявляються особливості функціонування структурних підрозділів; визначаються центри відповідальності щодо управління взаємодією стейкхолдерами; виявляються джерела фінансування й оцінка доцільності здійснення витрат щодо створення або удосконалення структурних підрозділів будівельних компаній, які будуть управляти або управляють взаємодіями із стейкхолдерами; створюються нові структурні підрозділи або удосконалюються діючі структурні підрозділи, які будуть управляти або управляють взаємодіями з стейкхолдерами; впроваджується й реалізується організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами.

Таким чином, запропонований організаційно-економічний механізм дозволяє забезпечити управління взаємодією зацікавлених осіб з урахуванням особливостей діяльності будівельних компаній та інтересів стейкхолдерів. На основі функціонування механізму управління здійснюється не тільки реагування на диспропорції і дисбаланси, що виникли в системі, але й забезпечується попередження негативних явищ.

В наведеному механізмі визначено центри відповідальності щодо забезпечення управління зацікавленими особами, діяльність яких спрямована на розвиток як будівельних компаній, так і капітал бренду. Крім того, в рамках організаційно-економічного механізму управління стейкхолдерами реалізується принцип взаємозалежності й взаємодії його детермінантів із забезпеченням оберненого зв'язку між структурними елементами в системі формування і використання інформації й прийняття управлінських рішень. Особливе місце в запропонованому механізмі управління займає побудована система інформаційного захисту, яка представляє собою багаторівневий комплекс, що складаєть-

ся із локальних центрів інформаційного захисту, об'єднаних в єдину інформаційну систему, яка передбачає збір, формування, аналіз й узагальнення інформаційних потоків для прийняття обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням особливостей функціонування й взаємодії стейкхолдерів.

Запропоновані нами етапи дозволяють впровадити й реалізувати організаційно-економічний механізм управління стейкхолдерами на будівельних підприємствах шляхом здійснення взаємозалежних управлінських дій на основі визначення центрів відповідальності й фінансово-економічного забезпечення.

1. Wallach Dan. Economy of Mechanism / Dan Wallach. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://sip.cs.princeton.edu/pub/sosp97/node11.html>.

2. Зуб А.Т. Стратегический менеджмент. Теория и практика / А.Т. Зуб. [Электронный вариант]. Режим доступа: http://www.i-u.ru/biblio/archive/zub_strategical_menege-ment/6.aspx.

3. Кендюхов А.В. Концепция формирования стратегии социально-экономического развития Украины // Наукові праці Донецького нац. техн. ун-ту. Серія економічна. Вип.36-1. – Донецьк: ДонНТУ, 2009. – С. 93-97.

4. Коулз К., Мітчелл Д. Секрети розробки прибуткової моделі бізнесу. Управління компанією. № 7-8, липень-серпень 2006 / К. Коулз, Д. Мітчелл. [Електронний варіант]. Режим доступу: <http://www.kstil.com.ua/archive/?aid=51&jid=27>.

5. Момот Т.В. та ін. Вартісно-орієнтований організаційно-економічний механізм корпоративного управління холдинговими компаніями: стратегія отримання комбінаційних переваг / Т.В. Момот, М.В. Кадничанський, О.А. Лобанов, Н.В. Рудь. – Харків: Фактор, 2010. – 220 с.

6. Никитина Л.М. Классификация стейкхолдеров в процессе формирования социально ответственного поведения компании / Л.М. Никитина. [Електронний варіант]. Режим доступу: www.ncstu.ru.

7. Пономаренко В.С., Ястремская Е.Н., Лужковский В.М. Механизм управления предприятием: стратегический аспект / В.С. Пономаренко, Е.Н. Ястремская, В.М. Лужковский. – Харьков: ХГЭУ, 2002. – 252 с.

Отримано 11.07.2011

УДК 657.37

В.Ю.СВІТЛИЧНА, канд. екон. наук, С.М. МАЛИК

Харківська національна академія міського господарства

ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ: АКТУАЛЬНІСТЬ, ПОРЯДОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Досліджуються питання актуальності здійснення адаптації фінансової звітності підприємств України до МСФЗ. Аналізуються основні переваги застосування міжнародних стандартів фінансової звітності. Обґрунтовується необхідність та вивчаються особливості запровадження основних шляхів гармонізації вітчизняної фінансової звітності з міжнародними стандартами.